

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne o Chorwacji.....	1
1.1. Informacje geograficzne.	1
1.2. Cechy charakterystyczne Chorwacji.	3
1.3. Powszechne święta narodowe i dni wolne od pracy.	4
1.4. Telefony alarmowe i informacyjne	5
1.5. Adresy polskich placówek dyplomatycznych.	5
1.6. Adres informacyjnej strony internetowej o Chorwacji.	8
2. Praca w Chorwacji.	8
2.1. Podejmowanie pracy przez obywateli Polski w Chorwacji.	8
2.1.1. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej w Chorwacji.	10
2.2. Sposoby poszukiwania pracy w Chorwacji.	19
2.2.1. Europejskie Służby Zatrudnienia EURES.	20
2.2.2. Ubieganie się o pracę (wymagane dokumenty – CV, list motywacyjny i inne).	20
2.3. Warunki pracy.	20
2.3.1. Rodzaje umów o pracę.	20
2.3.2. Czas pracy.	22
2.3.3. Urlop wypoczynkowy.	22
2.3.4. Wynagrodzenie za pracę.	23
2.4. Podatki	23
2.4.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych.	24
2.4.2. Podatek VAT.	24
2.4.3. Adresy stron internetowych z zakresu podatków.	25
2.5. Zabezpieczenia społeczne.	25
2.5.1. Emerytura.	25
2.5.2. Świadczenia z tytułu bezrobocia.	25
3. Warunki życia.	27
3.1. Zakwaterowanie.	30
3.2. System edukacji.	31
3.3. System opieki zdrowotnej.	32
3.3.1. Ogólne zasady dostępu do usług medycznych.	32

1. Informacje ogólne o Chorwacji

1.1. Informacje geograficzne.

Chorwacja – to kraj o zróżnicowanej powierzchni leżący w Europie Południowo-Wschodniej i nad Morzem Adriatyckim. Graniczy od południa z Bośnią i Hercegowiną i Czarnogórą, od wschodu z Serbią oraz od północy z Węgrami i Słowenią. Od południowego zachodu posiada dostęp do Morza Adriatyckiego.

Część południowa jest górzysta (Góry Dynarskie), a północ nizinna (Nizina Panońska). Państwo to posiada wyjątkowe w skali świata wybrzeże z ustawionymi równoległe do niego podłużnymi

wyspami. Ten typ to tzw. wybrzeże dalmatyńskie, którego nazwa pochodzi właśnie od tej chorwackiej krainy. Obszar Chorwacji składa się z pięciu krain historycznych: Chorwacji Północnej, Sławonii, Liki, Istrii i Dalmacji.

Ludność i język.

W 2018 roku, liczba ludności wynosiła 4,11 miliona osób.. Mniejszości narodowe stanowią 10,37 % populacji; w tym 4,36 % stanowią Serbowie. Do pozostałych mniejszości należą Bośniacy (0,47 %), Włosi (0,44 %), Węgrzy (0,37 %), Albańczycy (0,34 %), Słoweńcy (0,30 %), Czesi (0,24 %), Romowie (0,21 %), Słowacy i Czarnogórcy (po 0,11 %) i inni. Podczas ostatniego spisu ludności 567 osób zadeklarowało narodowość polską (0,01 %). Językiem urzędowym jest chorwacki, a w pisowni stosowany jest alfabet łaciński.

Powierzchnia i granice.

Powierzchnia - 56 610 km². Skrajne punkty: północny 46°33'N, południowy 42°23'N, zachodni 13°30'E, wschodni 19°27'E. Chorwacja składa się z dwóch pasów ułożonych na kształt litery "V". Pas ciągnący się wzdłuż wybrzeża jest długi na 380 km i szeroki na około 100 km, który zwęża się ku południowi. Drugi, północny pas, ciągnący się w głąb Półwyspu Bałkańskiego, jest długi na 430 km i w najszerszym miejscu ma 170 km.

Długość granicy lądowej.

Całkowita długość granicy lądowej: 2197,00 km. Długość wybrzeża: 5790,00 km. Długość granic z sąsiadującymi państwami: Bośnia i Hercegowina – 932 km, Czarnogóra – 24 km, Serbia – 217 km, Słowenia – 670 km, Węgry – 329 km. Najwyższy punkt: Vrh Dinare 1830 m n.p.m. w paśmie Dinara. Najniższy punkt: Morze Adriatyckie 0 m.

Podział administracyjny Chorwacji.

Chorwacja podzielona jest na 20 żupanii (województw) i 1 miasto wydzielone (Zagrzeb): 1. Zagrebačka, 2. Krapinsko-zagorska, 3. Sisačko-moslavačka, 4. Karlovačka, 5. Varaždinska, 6. Koprivničko-križevačka, 7. Bjelovarsko-bilogorska, 8. Primorsko-goranska, 9. Ličko-senjska, 10. Virovitičko-podravska, 11. Požeško-slavonska, 12. Brodsko-posavska, 13. Zadarska, 14. Osječko-baranjska, 15. Šibensko-kninska, 16. Vukovarsko-srijemska, 17. Splitsko-dalmatinska, 18. Istarska, 19. Dubrovačko-neretvanska, 20. Međimurska, 21. Miasto Zagrzeb (miasto wydzielone)

Miasta i gminy.

Na obszarze Chorwacji znajduje się 127 miast i 429 gmin, w ramach 21 jednostek lokalnej administracji. Największe miasta to: Zagrzeb ok. 700 tys. mieszkańców, Split (ok. 190 tys.), Rijeka (ok. 140 tys.), Osijek (ok. 90 tys.) Zadar (ok. 70 tys.) oraz Slavonski Brod i Pula po ok. 60 tys. mieszkańców.

Klimat.

Mimo niewielkich rozmiarów, pod względem klimatu Chorwacja wykazuje dość duże

zróżnicowanie. Samo wybrzeże posiada klimat śródziemnomorski. Lato jest tu upalne a średnia temperatura wynosi 23°C na północy i 25°C na południu. Bezchmurne niebo sprawia, że opady występują rzadko. Deszcze padają najczęściej od jesieni do zimy, która jest krótka i ciepła, ze średnią temperaturą 9,2°C. Do rzadkości należą na wybrzeżu dni z ujemną temperaturą. W Dubrowniku od połowy czerwca do połowy września słońce świeci przez około 10 godzin dziennie. Woda w morzu latem cechuje się dość wysoką temperaturą (22°C na północy i 25°C na południu), dużą przejrzystością (22 - 33 m), a także wysokim zasoleniem ze znaczną ilością jodu. Pobyt nad morzem może jedynie czasem zakłócić zimny północny wiatr z gór - bora. Ciepły wiatr południowy - jugo lub sirocco, może przynieść deszcz i niepogodę. Najlepszy jest orzeźwiający, wiejący od morza mistral lub tramontana.

Średnia miesięczna temperatura powietrza kształtuje się następująco: styczeń 3 °C i lipiec 24 °C – Rijeka, styczeń 9 °C i lipiec 27 °C – Dubrownik, styczeń 0 °C i lipiec 24 °C – w głębi kraju.

Roczna suma opadów atmosferycznych waha się w granicach: 700-1 300 mm na wybrzeżu, głównie zimą 1000-1500 mm w głębi kraju 3000 mm – tereny górskie – Biokovo, Velebit. W górach powyżej 1600 m n.p.m. występuje klimat górski, gdzie zimą utrzymują się ujemne temperatury, a latem w lipcu średnie wartości osiągają 17 °C.

Wody Chorwacji.

Chorwacja jest krajem ubogim w wody powierzchniowe, a przeważająca część kraju należy do zlewiska Morza Czarnego. Na terenie Chorwacji występują rzeki krasowe tzw. ponornice. Rzeki w kraju są zasilane głównie opadami deszczu, jakie mają miejsce w górach i śniegu w okresie zimowym. W kraju występują liczne zbiorniki krasowych wód podziemnych. Największe rzeki przepływające przez Chorwację to: Dunaj – całkowita długość: 2850 km, wpływa do Morza Czarnego, Drawa – całkowita długość: 940 km, wpływa do Dunaju a potem do Morza Czarnego Sawa – całkowita długość: 725 km, wpływa do Dunaju a potem do Morza Czarnego. Chorwacja nie ma dużych naturalnych jezior, największym z nich jest Vransko o powierzchni 30,7 km².

1.2. Cechy charakterystyczne Chorwacji.

Chorwacja jest wielopartyjną republiką parlamentarną na podstawie konstytucji z 1990 roku (zmodyfikowanej w 1999 i 2001 roku), z silną pozycją parlamentu.

Mimo, że wśród Słowian, Chorwaci cieszą się najstarszą tradycją państwowości, to Republika Chorwacji jest jednym z najmłodszych państw europejskich. Jej konstytucja została uchwalona 22 grudnia 1990 r. a uznana została, jako samodzielne państwo przez międzynarodową wspólnotę, 15 stycznia 1992 r. System prawa został przystosowany do współczesnego ustawodawstwa europejskiego.

Chorwacja stała się krajem demokracji parlamentarnej, którego system polityczny opiera się na uznawaniu praw człowieka, rządach prawa, równoprawności narodowej, nienaruszalności własności osobistej, sprawiedliwości socjalnej i wielopartyjności.

W Chorwacji jest system partyjny 18-związkowy. Do najbardziej liczących się partii politycznych należą Chorwacka Wspólnota Demokratyczna, Chorwacka Partia Socjalliberalna, Partia Socjaldemokratyczna i Partia Prawa.

Kraj dzieli się pod względem administracyjnym na 21 województw (okręgów) – żupaniji.

Głową państwa jest prezydent, wybierany w wyborach powszechnych na 5 lat, z prawem powoływania rządu, łącznie z premierem – szefem rządu. Prezydent pozostaje głową państwa i zwierzchnikiem sił zbrojnych.

Chorwacki model demokracji parlamentarnej opiera się na podziale władzy.

Władza ustawodawcza należy do jednoizbowego parlamentu– Chorwackiego Zgromadzenia Narodowego (Saboru) – złożonego z różnej liczby członków (w zależności od ilości głosujących), wahającej się jednak od 100 do 160 deputowanych. Sabor działa na zasadzie sesyjności. Pierwsza sesja trwa od 15 stycznia do 30 lipca, druga od 15 września do 15 grudnia. Każda sesja rozpoczyna się od odśpiewania hymnu Chorwacji „Nasza ukochana Ojczyzna”. Obecnie parlament Chorwacji (Sabor) liczy 153 posłów.

Władzę wykonawczą sprawuje rząd na czele, którego stoi premier.

Podstawy prawne funkcjonowania systemu partyjnego Chorwacji – tworzenie i działalność partii w Chorwacji regulowane są przez Konstytucję tego kraju i Ustawę o organizacjach politycznych.

1.3. Powszechne święta narodowe i dni wolne od pracy.

Wykaz dni świątecznych i wolnych od pracy

01.01. Nowy Rok

06.01. Święto Trzech Króli

Niedziela i poniedziałek wielkanocny (święto ruchome)

01.05. Święto Pracy

30.05. Dzień Państwowości

Boże Ciało (święto ruchome)

22.06. Dzień Walki z Faszyzmem

05.08. Dzień Zwycięstwa i Narodowej Wdzięczności oraz Dzień Chorwackich Obrońców

*Warunki życia i pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Rynku Pracy*

15.08. Święto Matki Boskiej Zielnej (chor. Velika gospa)

01.11. Dzień Wszystkich Świętych

18.11. Dzień Pamięci o Ofiarach Wojny Domowej i Dzień Pamięci o Ofiarach Vukovaru i Škabrnji

25.12. Pierwszy Dzień Bożego Narodzenia

26.12. Dzień Świętego Szczepana/ Drugi Dzień Bożego Narodzenia

1.4. Telefony alarmowe i informacyjne

Telefony dyżurne HR:

centrum dyżurne	112
policja	192
straż pożarna	193
pogotowie	194
pomoc drogowa	1987

Telefon awaryjny do pomocy drogowej Chorwackiego Automobilklubu (HAK): +385 1987

Przy połączeniach z zagranicy lub z telefonów komórkowych +385 1 1987; +385 1 4640 800; HAK
Centrum Informacji: + 385 62 777 777, 0-24

1.5. Adresy polskich placówek dyplomatycznych.

Ambasada RP w Zagrzebiu

adres: [Miramarska 23, 10000 Zagreb](#)

telefon: +385 1 48 99 444

faks: +385 1 48 99 420

e-mail: hrzagamb@msz.gov.pl, veleposlanstvo.poljske@msz.gov.pl

godziny otwarcia urzędu: poniedziałek-piątek 08:15-16:15

Wydział Konsularny Ambasady RP w Zagrzebiu

adres: [Miramarska 23, 10000 Zagreb](#), piętro 5

telefon: +385 1 48 99 414

faks: +385 1 48 99 420

e-mail: zagrzeb.konsulat.sek@msz.gov.pl

godziny otwarcia urzędu: poniedziałek-piątek, godz. 8:30-16:00 (urząd jest nieczynny podczas polskich i chorwackich świąt publicznych)

przyjmowanie interesantów: poniedziałek-piątek godz. 9:00-13:00

Zintegrowany telefon dyżurny

W sytuacjach nagłych, wymagających pilnej interwencji konsula możliwy jest kontakt pod numerem telefonu: [+385 1 3000945](tel:+38513000945)

*Warunki życia i pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Rynku Pracy*

Uwaga: telefon czynny w dni robocze w godz. 17:00–09:00, w dni wolne od pracy w Polsce i Chorwacji całodobowo.

Ataszat Obrony

adres: [Miramarska 23, 10000 Zagreb](#)

telefon: +385 1 48 99 412

faks: +385 1 48 99 428

e-mail: zagrzeb@mon.gov.pl

Media społecznościowe

Twitter: [@PLinHrvatska](#)

Facebook: [@PolishEmbassyZagreb](#)

Konsulat Honorowy RP w Splicie

Konsul Honorowy Josip Roglić

języki: chorwacki, angielski, polski

adres: Split, Istarska 5, 21000

telefon: +385 21 778 776, +385 91 438 0558

e-mail: pol-kon@st.ht.hr

Polskie stowarzyszenia w Chorwacji:

1. Polskie Towarzystwo Kulturalne im. Mikołaja Kopernika w Zagrzebiu

Polskie Towarzystwo Kulturalne “Mikołaj Kopernik”

ul. Savska 34/36

10000 Zagrzeb

Chorwacja /CROATIA/

Tel/Fax:00385(0)1 4921919

E-mail: kopernik@kopernik.hr

<http://kopernik.hr/>

**Spotkania członków Towarzystwa odbywają się
w każdą pierwszą środę miesiąca o godz. 17.00**

Siedziba Towarzystwa czynna:

poniedziałek: w godz. 17.30-19.30

środa: w godz. 17.30-19.30

2. Polskie Towarzystwo Kulturalne im. Fryderyka Chopina w Rijece

Korzo 35/III

51 000 RIJEKA

Fax, tel: +385 51 214 707

mob.+385 91 251 69 52

e-mail: chopin.ri@hi.htnet.hr

*Warunki życia i pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Rynku Pracy*

www.facebook.com/chopin.rijeka

3. Polskie Towarzystwo Kulturalne "POLONEZ" w Chorwacji

ul. Mažuranićevo šetalište 8a

21000 SPLIT. Chorwacja /CROATIA/

tel. +385 959031582, +385 996823453

E-mail: udruga.polonez@gmail.com

FB: [Chorwacja – Polskie Towarzystwo Kulturalne POLONEZ](#)

strona: <http://www.udruga-polonez.hr/>

4. Polskie Towarzystwo Oświatowe, Zagrzeb

Čičkarina 29

10000 Zagreb

tel.: 01 / 61 99 931

fax.: 01 / 61 99 977

e-mail: <mailto:udruga.polonez@gmail.com>

5. Polskie Towarzystwo Kulturalne "Wisła", Osijek

Trg A. Starčevića 3

31000 Osijek

tel. +385 917360313

e-mail: Udruga.wisla@gmail.com

6. Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curiew Zagrzebiu

Centar Slave Raškaj

Nazorova 47

10000 Zagrzeb

tel. +385 1 613 05 06

Fax. +385 1 78 98 009

Kom. +385 99 3333 833

e-mail: polska.szkoła.zagrzeb@gmail.com

7. Polskie Towarzystwo Kulturalne „Morskie Oko” w Zadarze

Krešimirova obala 136

23000 Zadar

tel. kom.: (+385-98) 859-147
e-mail: morskieoko.udruga@gmail.com
<https://pl-pl.facebook.com/morskieoko.zadar/>

1.6. Adres informacyjnej strony internetowej o Chorwacji.

www.meteo.hr - informacje o pogodzie

www.splitskabanka.hr , www.dubank.hr - waluty ,kursy Chorwacja

www.hnb.hr - Bank Narodowy Chorwacji

www.jadrolinija.hr – informacje o promach

www.vlada.hr – oficjalna strona rządowa

<http://croatia.hr/pl-PL/Homepage> - Chorwacka wspólnota turystyczna

www.pogodak.hr – wyszukiwarka

<http://www.sudacka-mreza.hr/tumaci.aspx?Search=&Type=a26&Type2=---&Type3=---&Type4=---&Chk1=False&Chk2=False&Chk3=False> – wykaz tłumaczy przysięgłych w Chorwacji

<http://www.hok-cba.hr/hr/imenik> - wykaz chorwackich adwokatów

<https://www.porezna-uprava.hr/Stranice/Naslovnica.aspx> -Chorwacki Urząd Podatkowy

2. Praca w Chorwacji.

2.1. Podejmowanie pracy przez obywateli Polski w Chorwacji.

Zgodnie z chorwacką Ustawą o Cudzoziemcach (*Zakon o strancima*, NN 130/11 i 74/13) obywatel państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) ma prawo wjechać na terytorium Republiki Chorwacji bez wizy i zezwolenia na pobyt (art. 154 ww. ustawy, ust. 2) oraz przebywać na terytorium Chorwacji **do 3 miesięcy od daty wjazdu**, jeżeli posiada ważny paszport lub dowód osobisty (art. 155).

Obywatelowi państwa należącego do EOG przysługuje także prawo pobytu na terytorium Republiki Chorwacji przez okres **dłuższy niż 3 miesiące** jeżeli (art. 156, ust. 1):

1. jest zatrudniony lub samozatrudniony (pracuje na własny rachunek),
2. posiada ubezpieczenie zdrowotne oraz wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków swojej rodziny, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej,
3. jeżeli studiuje na uczelni wyższej lub odbywa szkolenie zawodowe, posiada odpowiednie ubezpieczenie zdrowotne oraz dowiedzie oświadczeniem, że posiada wystarczające środki

- finansowe do utrzymania siebie i członków swojej rodziny, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej,
4. jest członkiem rodziny obywatela państwa należącego do EOG spełniającym warunki z punktu 1,2 i 3.

Pobyt trwający dłużej niż 3 miesiące (w celu wykonywania pracy, łączenia rodziny, studiowania itp.) należy zgłosić najpóźniej 8 dni przed upływem trzymiesięcznego okresu pobytu we właściwej komendzie lub posterunku policji. Na podstawie zgłoszenia i okazania ważnego dokumentu podróży oraz potwierdzenia o zatrudnieniu (pozostawaniu w stosunku pracy) lub o samozatrudnieniu, studiowaniu, odbywaniu szkolenia zawodowego (w zależności od sytuacji) we właściwej komendzie lub posterunku policji wydaje się zaświadczenie o zgłoszeniu pobytu tymczasowego (*Potvrda o prijavi privremenog boravka*).

Polscy obywatele mogą wykonywać pracę w Chorwacji bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę.

Potwierdzenie o zgłoszeniu tymczasowego pobytu zostanie wydane, jeśli aplikująca osoba posiada: ważny dowód osobisty lub paszport, potwierdzenie o nawiązanym stosunku pracy lub o samozatrudnieniu (lub dowód o innym celu pobytu), posiada środki utrzymania (minimalnie 2000 kun miesięcznie) oraz ważne ubezpieczenie zdrowotne.

Z dniem 1 lipca 2013 r. weszło również w życie rozporządzenie (*Narodne novine nr 79/13*) wydane przez rząd Republiki Chorwacji dotyczące obywateli i ich rodzin tych krajów członkowskich UE, które **wprowadziły ograniczenia** w dostępie do swojego rynku pracy dla obywateli Chorwacji i ich rodzin. Zgodnie z art. 76 *Ustawy o Cudzoziemcach* obywatele krajów członkowskich UE, które wprowadziły w/w ograniczenia zobowiązani są wystąpić o pozwolenie na zatrudnienie trwające **powyżej 3 miesięcy** (90 dni). Jeśli okres zatrudnienia wynosi odpowiednio do 30, 60 i 90 dni obowiązuje wymóg uzyskania **potwierdzenia o rejestracji zatrudnienia** (nie dotyczy to obywateli Polski).

Chorwacja nie należy do strefy Schengen. Przekraczanie granicy chorwackiej odbywa się na podstawie paszportu lub dowodu osobistego (**zarówno dorośli, jak i dzieci muszą na granicy okazać ważny dokument podróży**). W przypadku podróży samolotem należy sprawdzić, czy wybrane linie lotnicze wymagają przedstawienia paszportu przed wpuszczeniem na pokład, czy akceptowane są także dowody osobiste. Przy wjeździe nie ma szczególnych wymogów dotyczących okresu ważności ww. dokumentów, jednakże nie powinien być on krótszy, niż dozwolony okres pobytu (tj.90 dni).

Osoba przyjeżdżająca z małoletnim dzieckiem, niebędąca jego prawnym opiekunem, powinna posiadać przy sobie pisemne pełnomocnictwo do sprawowania opieki, wraz z adresem i numerem telefonu prawnego opiekuna, sporządzone najlepiej w języku chorwackim lub angielskim.

Osoby prawne i fizyczne świadczące usługi kwaterunkowe lub cumownicze zobowiązane są bezzwłocznie zgłosić pobyt cudzoziemca właściwym organom. W związku z tym mają prawo poprosić o okazanie dokumentu tożsamości do wglądu, nie mają jednak żadnych podstaw prawnych, aby dokument zatrzymać na dłuższy czas. Zaleca się wykonywanie fotokopii aktualnych

dokumentów podróży i posługiwanie się nimi w kontaktach m.in. z właścicielami apartamentów lub okazywanie dokumentów tylko na niezbędny, jak najkrótszy czas.

Cudzoziemcy zobowiązani są do noszenia przy sobie ważnego dokumentu tożsamości i okazywania go na żądanie osób uprawnionych. Sankcją przewidzianą za niemożliwość okazania dowodu lub paszportu na żądanie funkcjonariusza policji (lub innej uprawnionej osoby) jest kara pieniężna w wysokości od 500 do 3.000 HRK

2.1.1. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej w Chorwacji.

Ramy prawne.

Podstawą prawną prowadzenia w Chorwacji działalności gospodarczej jest **Ustawa o spółkach handlowych** i **Ustawa o rzemiośle**.

Prowadzenie działalności gospodarczej możliwe jest w formie osoby prawnej lub osoby fizycznej

1. **Osoby prawne** prowadzące działalność w formie spółek prawa handlowego - akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawne, komandytowe - podlegają przepisom **Ustawy o spółkach handlowych** (*Zakon o trgovačkim društvima*, Narodne Novine nr 152/11 z 27.12.2011 r. tekst jednolity uwzględniający wszystkie zmiany)

Spółki te umieszczane są w Rejestrze Sądowym (*Sudski registar*) prowadzonym przez właściwe sądy (sądy gospodarcze).

- Spółka akcyjna (*dioničarsko društvo - d.d.*)
- Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (*društvo s ograničenom odgovornošću - d.o.o.*)
- Spółka jawna (*javno trgovačko društvo - j.t.d.*)
- Spółka komandytowa (*komanditno društvo - k.d.*)

Ustawie o spółkach handlowych i wpisowi do Rejestru Sądowego podlegają także:

- Stowarzyszenia Gospodarcze (*Gospodarsko interesno udruženje G.I.U.*)
- Filia (*Podružnica*)

oraz

- Pośrednik handlowy (*trgovac pojedinac - t.p.*), o ile jego przychód przekroczy określone prawem wartości.
1. **Osoby fizyczne** podlegają **Ustawie o rzemiośle** - Zakon o obrtu, Narodne Novine 77/93, 90/96, 64/01, 71/01, 68/07, 79/07 i rejestrowane są w ewidencji działalności gospodarczej - Rejestr Rzemieślników (*Obrtni registar*).

W niektórych, wyjątkowych przypadkach (w zależności od rodzaju wykonywanej działalności) spółka handlowa (*trgovačko društvo*) a więc osoba prawna, podlega regulacjom Ustawy o rzemiośle.

Ustawa o spółkach handlowych oraz **Ustawa o rzemiośle**, gwarantują zagranicznym podmiotom takie same warunki prowadzenia działalności gospodarczej, jakie mają podmioty krajowe. Ponadto, zagraniczni inwestorzy mają dwa dodatkowe przywileje: gwarancję ochrony swoich inwestycji w przypadku zmiany przepisów i swobodę transferu zysków.

Zagraniczne osoby prawne i fizyczne mogą:

- zakładać firmy,
- tworzyć wspólne przedsięwzięcia z partnerami chorwackimi,
- inwestować w banki i firmy ubezpieczeniowe,
- prowadzić działalność rzemieślniczą lub handlową,
- otrzymać koncesję na eksploatację surowców naturalnych,
- uczestniczyć w operacjach typu BOT (ang. *build-operate-transfer*) lub BOOT (ang. *build-own-operate-transfer*).

Ustawa o spółkach handlowych, rozróżnia dwa rodzaje spółek: osobowe (spółka jawna, komandytowa i zgrupowanie interesów gospodarczych) oraz kapitałowe (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna). Właściciele i udziałowcy spółek kapitałowych nie odpowiadają osobistym majątkiem za zobowiązania firm, natomiast właściciele spółek jawnych i komandytowych za zobowiązania firmy odpowiadają całym swoim majątkiem.

Czynności, które są wspólne dla wszystkich rodzajów działalności, przed rozpoczęciem procesu rejestracji:

Nazwa firmy. Przed wybraniem nazwy dla nowo tworzonej firmy, należy sprawdzić w Sądzie Gospodarczym, czy nazwa taka nie figuruje już w Rejestrze. Nazwa firmy składa się z nazwy własnej i informacji o rodzaju działalności. Nazwa powinna być w języku chorwackim. Słowa w języku obcym są dopuszczalne, jeśli są częścią nazwy firmy, nazwy firmy wspólnika, nazwą marki handlowej partnera lub firmy zarejestrowanej w Chorwacji oraz jeśli są powszechnie znane w Chorwacji. Użycie w nazwie firmy określenia kraju - "Croatia", "Hrvatska" itp., wymaga specjalnej zgody Ministerstwa Sprawiedliwości. Nazwa firmy i skrót tej nazwy muszą być używane w takiej formie, w jakiej zostały zarejestrowane. Listowniki, faktury i inne dokumenty firmowe muszą zawierać:

- nazwę firmy i jej adres (zgodny z rejestracją);
- nazwę sądu, w którym jest zarejestrowana i numer rejestracyjny;
- nazwę i adres banku oraz numer rachunku bankowego.

W stosunku do rejestracji działalności gospodarczej podlegającej regulacjom **Ustawy o rzemiośle**, nazwa musi się składać z imienia i nazwiska właściciela oraz zawierać skrót - „t.p.” (hr. *trgovac pojedinac* pośrednik handlowy)

Przedmiot działalności. Firmy mogą prowadzić wszelką działalność dopuszczalną przez przepisy prawne. Zakres działalności firmy musi być wyraźnie określony w umowie spółki, statucie spółki i wniosku o rejestrację. Do rejestru handlowego wpisuje się zakres działalności spółki w postaci kodów cyfrowych zgodnie z Narodową Klasyfikacją Działalności (hr. *Nacionalna klasifikacija djelatnosti - NKD 2007*). Jest to odpowiednik polskiej klasyfikacji PKD i PKWiU. Firmy, które zamierzają prowadzić działalność wymagającą zezwolenia, posiadania licencji lub otrzymania zgody jakiegoś organu państwowego, mogą być zarejestrowane dopiero po otrzymaniu takich dokumentów.

Siedziba firmy. Firma może zarejestrować tylko jedną siedzibę, tj. miejsce, w którym zarządza się firmą. Adres siedziby musi być wskazany w umowie spółki i statucie spółki, we wniosku o rejestrację i we wszystkich dokumentach, które tego wymagają. W przypadku działalności podlegającej *Ustawie o rzemiośle* - działalność może być zarejestrowana w mieszkaniu, pod warunkiem spełnienia podstawowych kryteriów technicznych przewidzianych dla określonych działalności.

Reprezentowanie firmy. Na mocy ustawy o spółkach handlowych, prawo do reprezentowania firmy mają określone osoby, w zależności od formy prawnej firmy. Nazwiska tych osób i zakres ich pełnomocnictw muszą być wpisane do Rejestru Sądowego.

Tłumaczenie i uwierzytelnianie dokumentów. Wszystkie dokumenty muszą być w języku chorwackim. Dokumenty prawne muszą być uwierzytelnione przez notariusza. Koszty notarialne, związane z założeniem spółki, zależą od wielkości kapitału założycielskiego. Dla kapitału, który obecnie jest określony, jako minimalny i wynosi 20 000 kun (HRK) jest to równowartość około 2 650 Euro.

Otwieranie rachunku bankowego. Do zarejestrowania firmy niezbędne jest posiadanie potwierdzenia o dokonaniu wpłaty kapitału założycielskiego na rachunek bankowy. Rachunki firm prowadzone są przez banki w oparciu o *Ustawę o krajowym systemie płatniczym* (hr. *Zakon o platnom prometu u zemlji*, NN nr 133/09). Firma może mieć tylko jeden rachunek bankowy do stałych płatności. Może natomiast mieć osobne rachunki dla poszczególnych swoich jednostek organizacyjnych i rachunki specjalne. Jeśli firma ma kilka rachunków służących do stałych płatności, musi wskazać rachunek, z którego będzie regulować zobowiązania podatkowe, należności z tytułu ubezpieczenia emerytalnego i zdrowotnego oraz inne zobowiązania wobec organów państwowych. Lista banków dostępna na stronie chorwackiego banku centralnego *Hrvatska narodna banka (HNB)*.

Rejestracja działalności gospodarczej

Dla ułatwienia rejestracji spółek handlowych lub działalności rzemieślniczej utworzony został w Chorwacji serwis HITRO.HR. Jest to instytucja tzw. „jednego okienka”, ułatwiająca załatwienie wszelkich formalności w jednym miejscu. Wersja w języku chorwackim i angielskim - obie interaktywne - dostępne są na stronie (<http://www.hitro.hr>).

Serwis administracji państwowej HITRO.HR jest serwisem Rządu Republiki Chorwacji przeznaczonym do umożliwienia szybszej komunikacji między obywatelami i podmiotami gospodarczymi i administracją państwową. Został stworzony w celu podniesienia poziomu usług administracji państwowej poprzez zwiększenie szybkości, skuteczności, elastyczności

i przejrzystości jej pracy. HITRO.HR w jednym miejscu umożliwia obywatelom i przedsiębiorcom łatwiejszy i szybszy dostęp do informacji i usług. W punktach HITRO.HR w Agencji Finansowej (FINA, www.fina.hr/) - można łatwiej i szybciej zarejestrować spółkę handlową lub działalność rzemieślniczą. Serwis HITRO.HR świadczy także usługi przez Internet, dostępne z własnego biura czy domu przez 24 godziny na dobę, wtedy, gdy to najbardziej potrzebne. Na razie w punktach HITRO.HR Agencji Finansowej (FINA) możliwe jest zarejestrowanie spółki handlowej z ograniczoną odpowiedzialnością oraz działalności rzemieślniczej, a w przyszłości większość spraw, które dotychczas załatwiane były we własnym zakresie w urzędach administracji państwowej, Agencja Finansowa (FINA) załatwia sama, umożliwiając w ten sposób szybko i w jednym miejscu uzyskać potrzebne zezwolenia, wyciągi, dowody rejestracji, itp.

Aby uzyskać dane adresowe punktów HITRO.HR, należy na stronie <http://www.hitro.hr/> wybrać miasto z listy miast lub wskazać miasto na załączonej tam mapie.

Sposób zakładania spółki handlowej przy pomocy HITRO.HR opisujemy poniżej.

Krok pierwszy - Nazwa spółki Najpierw należy wybrać nazwę spółki. Pracownicy serwisu [HITRO.HR](http://www.hitro.hr/) sprawdzą w bazie danych czy spółka o identycznej lub podobnej nazwie już istnieje. Z tego powodu istotnym jest, aby oprócz wybranej nazwy, przygotować również nazwy alternatywne. Przy wyborze nazwy spółki można skorzystać ze strony internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości: <http://https/sudreg.pravosudje.hr>

Uwaga - W związku z wejściem w życie z dn. 1 stycznia 2011 roku Ustawy o obszarach i siedzibach sądów (NN 144/10), w chwili obecnej [HITRO.HR](http://www.hitro.hr/) nie jest w stanie zweryfikować nazwy firm podczas zakładania spółki z o.o. W tej sprawie należy skontaktować się z właściwym Sądem Gospodarczym:

Trgovački sud Zagreb <http://www.tszg.hr/>

Trgovački sud Split www.sudovi.pravosudje.hr/tssp/index.php?linkID=1

Trgovački sud Osijek www.sudovi.pravosudje.hr/tsos/

Trgovački sud Zadar www.tszd.hr/kontakti/kontakti.html

Trgovački sud Bjelovar www.sudovi.pravosudje.hr/tsbj/index.php?linkID=1

Trgovački sud u Varaždinu www.sudovi.pravosudje.hr/tsbj/index.php?linkID=1

W przypadku, gdy wnoszony do spółki jest kapitał zakładowy w formie pieniężnej, *pracownik HITRO.HR dokona rejestracji on-line poprzez usługę e-Tvrta.*

Krok drugi – Notariusz.

Wniosek w sprawie rejestracji w Rejestrze Sądowym (formularz Po) i inne załączniki do wniosku muszą być poświadczone przez notariusza. Do poświadczenia potrzebne są dokumenty osobiste -

dowód osobisty lub paszport (obowiązkowo dotyczy obcokrajowców). Obowiązkowa jest obecność wszystkich założycieli oraz innych osób, których podpisy powinny być poświadczone przez notariusza. Spis notariuszy można znaleźć na stronie internetowej Chorwackiej Izby Notarialnej: <http://www.hjk.hr/Default.aspx?tabid=66>

Spis załączników do wniosku (*załączniki oznaczone symbolem „X” wymagają poświadczenia przez notariusza*):

1. Wniosek o wpis do rejestru - formularz *Po* (X).
2. Akt założycielski spółki (X).
3. Decyzja o wyborze członków zarządu (X).
4. Spis członków założycieli.
5. Spis członków upoważnionych do reprezentowania spółki.
6. Oświadczenie członków upoważnionych do reprezentowania spółki o przyjęciu reprezentacji (X).
7. Spis dyrektorów lub spis członków zarządu (X).
8. Spis członków rady nadzorczej, o ile spółka ma radę nadzorczą.
9. Podpisy członków rady nadzorczej, o ile spółka ma radę nadzorczą (X).
10. Decyzja o wyborze prokurenta, o ile spółka ma prokurenta (X).
11. Podpis prokurenta, o ile spółka ma prokurenta (X).
12. Decyzja o wyborze adresu spółki (X).
13. Uzasadnienie nazwy firmy, o ile chodzi o starą nazwę.
14. Potwierdzenie o wpłacie kapitału założycielskiego.
15. Potwierdzenie o wniesionej opłacie sądowej za wniosek i decyzję pierwszej instancji o wpisie do Rejestru Sądowego Sądu Gospodarczego oraz zaświadczenie o dokonaniu przedpłaty na pokrycie kosztów opublikowania tego wpisu w dzienniku urzędowym *Narodne novine*.

Po sporządzeniu poświadczeń notariusz skieruje dokumenty drogą elektroniczną do biura HITRO.HR

Krok trzeci - Złożenie dokumentacji i wpłaty opłat.

Wniosek o wpis do Rejestru Sądowego ze wszystkimi wymaganymi załącznikami, które zostały poświadczone przez notariusza, należy złożyć w punkcie serwisu HITRO.HR. Wpłaty opłat sądowych i kapitału początkowego można dokonać w filiach Agencji Finansowej (FINA). Po dokonaniu opłat, pracownik HITRO.HR skompletuje dokumentację dotyczącą rejestracji i przekaże ją do właściwego Sądu Gospodarczego drogą elektroniczną (e-Tvrtka). Jeśli przekazana dokumentacja jest prawidłowa i kompletna, pracownicy Sądu Gospodarczego dokonają wpisu Państwa spółki do Rejestru Sądowego oraz przekażą do biura HITRO.HR zaświadczenie o założeniu działalności gospodarczej i potwierdzenie o osobistym numerze identyfikacyjnym (OIB) Państwa nowo powstałej firmy.

W punktach HITRO.HR należy wypełnić i złożyć formularz RPS, na podstawie którego, otrzymuje się Zaświadczenie o klasyfikacji podmiotu gospodarczego wg Narodowej Klasyfikacji Działalności Chorwackiego Urzędu Statystycznego (przydzielenie numeru MB - *Matični broj* - odpowiednik polskiego REGON-u i kodu podstawowej działalności). Wszystkie potrzebne formularze można bezpłatnie otrzymać w punktach serwisu HITRO.HR.

Krok czwarty - Odebranie dokumentacji i założenie konta bankowego.

Dokument wpisu do Rejestru Sądowego oraz Zaświadczenie o klasyfikacji podmiotu gospodarczego wg Narodowej Klasyfikacji Działalności Chorwackiego Urzędu Statystycznego z wpisanym numerem MB należy odebrać w punkcie serwisu [HITRO.HR](#). Po odebraniu dokumentacji należy przygotować pieczętkę i założyć konto bankowe w celu dokonania przelewu kapitału początkowego spółki na konto bankowe spółki. Wykonanie pieczętki można zlecić w punkcie serwisu [HITRO.HR](#). Konto bankowe można założyć także w punkcie serwisu [HITRO.HR](#), (ale tylko w tych bankach, dla których Agencja Finansowa zakłada konta bankowe lub pośredniczy w tych operacjach). Obowiązkowe zgłoszenie spółki, właścicieli oraz pracowników do systemu ubezpieczenia emerytalnego i zdrowotnego (HMZO i HZZO) można dokonać elektronicznie w punktach serwisu [HITRO.HR](#) ([E-Mirovinsko](#) i [E-Zdravstveno](#)).

WAŻNE! Po zarejestrowaniu w Rejestrze Sądowym i Rejestrze Chorwackiego Urzędu Statystycznego spółkę należy zgłosić w Urzędzie Skarbowym (właściwym dla miejsca siedziby spółki) w celu wpisu do rejestru podatników podatku dochodowego oraz VAT. Należy przedłożyć dowód rejestracji w Rejestrze Sądowym, Zaświadczenie o klasyfikacji podmiotu gospodarczego wg Narodowej Klasyfikacji Działalności Chorwackiego Urzędu Statystycznego i wzory podpisów.

Lista banków w Chorwacji dostępna jest na stronie Chorwackiego Banku Narodowego HNB www.hnb.hr/supervizija/o-bankama/h-vise-o-bankama.pdf

E - Tvrтка (E - Firma) - jest nową usługą, która pozwoli na on-line rejestrację spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z kapitałem zakładowym w postaci *pieniężnej* z każdej Kancelarii Notarialnej i biura [HITRO.HR](#) na terenie Republiki Chorwacji w każdym Sądzie Gospodarczym.

Na stronie internetowej [HITRO.HR](#) (www.hitro.hr/Default.aspx?sec=72) można znaleźć wzory następujących formularzy bankowych:

- Wniesienie depozytu założycielskiego → Uplata osnivačkog pologa.
- Opłaty sądowe → Troškovi sudske pristojbe.
- Koszty publikacji ogłoszenia w dzienniku urzędowym „Narodne novine” → Troškovi objave oglasa u NN.
- Opłaty za wpis do Rejestru Jednostek Gospodarczych → Troškovi upisa u Registar poslovnih subjekata.
- Koszty rejestracji części jednostki gospodarczej w Rejestrze → Troškovi prijave dijela poslovnog subjekta u Registar.

Szczegółowe informacje na temat usługi e-Tvrтка można znaleźć w języku angielskim na stronie internetowej [HITRO.HR](#) (www.hitro.hr/Default.aspx?sec=73), jak również informacje o następujących usługach oferowanych w serwisie HITRO.HR: E-Katastar, E-REGOS, E-Porezna, E-Mirovinsko, E-Zdravstveno i FINA E-Kartica.

E-Katastar (E-Kataster) - Przeglądarka danych katastralnych, która umożliwia dostęp do chorwackiej centralnej bazy istniejących danych katastralnych prowadzonej w Centralnym Biurze Państwowego Urzędu Geodezyjnego.

E-REGOS (E- Chorwacki Centralny Rejestr Ubezpieczonych) - Usługa E-REGOS w serwisie HITRO.HR przeznaczona jest dla wszystkich, którzy są zobowiązani do złożenia formularza R-Sm.

E-Porezna (E-Podatek) - jest nową usługą, która wszystkim podatnikom (osobom fizycznym i prawnym) w Republice Chorwacji umożliwia proste, szybkie i bezpieczne dostarczanie danych zawartych w deklaracji podatkowej i formularzach podatkowych.

E-Zdravstveno (E-Zdrowotne), E-Mirovinsko (E-Emerytalne) są usługami serwisu HITRO.HR, które oferują klientom możliwość zgłoszenia spółki, właścicieli oraz pracowników do systemu ubezpieczenia emerytalnego i zdrowotnego w formie elektronicznej.

FINA E-kartica (FINA E-karta) jest wielofunkcyjną kartą elektroniczną typu „smart” umożliwiającą przedsiębiorcom bezpieczne i wygodne prowadzenie działalności gospodarczej.

Jak rozpocząć działalność rzemieślnicza.

Krok pierwszy - Wybór działalności rzemieślniczej

Działalność rzemieślnicza oznacza samodzielne i ciągłe prowadzenie dopuszczonej prawem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, w celu osiągnięcia zysku w produkcji, obrocie lub świadczeniu usług na rynku.

Rodzaje działalności rzemieślniczej:

Działalność rzemieślnicza wolna - która nie jest uwarunkowana złożeniem egzaminu zawodowego lub egzaminu mistrzowskiego.

Działalność rzemieślnicza wiązana - warunkiem prowadzenia jest złożenie egzaminu zawodowego lub egzaminu mistrzowskiego.

Działalność rzemieślnicza koncesjonowana - można wykonywać tylko na podstawie koncesji wydanej przez właściwe ministerstwo.

Krok drugi - Przygotowanie dokumentacji.

Wszystkie potrzebne formularze i dowody wpłaty można bezpłatnie otrzymać w punktach serwisu HITRO.HR. Pracownicy serwisu HITRO.HR pomogą Państwu wypełnić formularze i dowody wpłaty potrzebne do rejestracji działalności rzemieślniczej. Wszystkich potrzebnych wpłat można dokonać w filiach Agencji Finansowej - FINA.

Krok trzeci - Dostarczanie dokumentacji i wpłaty opłat.

Osoba fizyczna, która spełniła wszystkie warunki do prowadzenia działalności rzemieślniczej staje się rzemieślnikiem po wpisaniu do Rejestru Rzemieślników. Decyzję o wpisie do Rejestru

i dokument potwierdzający zawód rzemieślnika można odebrać w punkcie serwisu HITRO.HR. Po odebraniu tego dokumentu należy wykonać pieczętkę i założyć konto bankowe.

Wykonanie pieczętki można zlecić w punkcie serwisu HITRO.HR. Konto bankowe można założyć w punkcie serwisu HITRO.HR (ale tylko w tych bankach, dla których Agencja Finansowa zakłada konta bankowe lub pośredniczy w tych operacjach). Po wpisaniu działalności do Rejestru, rzemieślnik jest zobowiązany do rozpoczęcia działalności w ciągu 12 miesięcy, z tym, że najpóźniej na 8 dni przed rozpoczęciem działalności powinien zgłosić jej rozpoczęcie.

Zgłoszenia do systemu ubezpieczenia zdrowotnego (HZZO) można uzgodnić i dokonać elektronicznie w punkcie serwisu HITRO.HR.

WAŻNE! W ciągu 8 dni od rozpoczęcia wykonywania działalności rzemieślniczej, działalność tę należy zgłosić w Urzędzie Skarbowym (właściwym dla miejsca siedziby działalności rzemieślniczej) w celu wpisu do rejestru podatników. Aby rozpocząć prowadzenie działalności rzemieślniczej, prowadzący obiekty gastronomiczne, handlowcy, przewoźnicy i inni rzemieślnicy, których dotyczą specjalne przepisy, przed rozpoczęciem prowadzenia działalności rzemieślniczej powinni uzyskać świadectwo spełnienia podstawowych warunków technicznych dla wybranego obiektu lub koncesję na prowadzenie działalności rzemieślniczej bądź zezwolenie na pracę.

UWAGA: Procedura zakładania działalności rzemieślniczej może się różnić w niektórych punktach, zależnie od wybranej miejscowości. Aby uzyskać potrzebne informacje, prosimy o kontakt z najbliższym punktem serwisu HITRO.HR.

Podstawowe warunki techniczne.

Krok pierwszy

Po zarejestrowaniu spółki w Sądzie Gospodarczym lub po zgłoszeniu działalności rzemieślniczej poprzez wpis do Rejestru Rzemieślników, a przed rozpoczęciem prowadzenia działalności gastronomicznej, handlowej, turystycznej lub transportowej, należy od właściwych urzędów uzyskać **świadectwo spełnienia podstawowych warunków technicznych oraz innych warunków niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej**. Ustalenia podstawowych warunków technicznych dokonują wojewódzkie urzędy administracji państwowej we wszystkich miastach Chorwacji, a w Zagrzebiu Wydział do Spraw Gospodarki Miasta Zagrzebia.

Wszelkich informacji o tych urzędach w pozostałych miastach Chorwacji, wymaganej dokumentacji oraz opłatach można uzyskać w języku angielskim na stronie internetowej <http://www.hitro.hr/Default.aspx?sec=67>

Krok drugi

Po ustaleniu, do którego urzędu należy się zwrócić i ustaleniu wysokości opłat administracyjnych za zgłoszenie wybranej działalności, należy zebrać wymaganą dokumentację dotyczącą tej działalności i przeznaczenia obiektu, w którym działalność będzie prowadzona.

Wszystkich opłat można dokonać w urzędach HITRO.HR.

Pracownicy HITRO pomogą przy wypełnianiu wniosków.

Potrzebne dokumenty

•**Wniosek + opłaty administracyjne** (można kupić w Agencji Finansowej - FINA lub w sklepach NARODNE NOVINE)

•**Decyzja Sądu Gospodarczego o wpisie spółki do Rejestru Sądowego (dla osób prawnych) lub decyzja o wpisie do Rejestru Rzemieślników (dla osób fizycznych).**

•**Dowód posiadania prawa do dysponowania obiektem:**

1. Umowa wynajmu pomieszczenia.
2. Akt własności.

•**Zaświadczenie o spełnieniu warunków przewidzianych dla pomieszczeń, w których prowadzona będzie działalność gospodarcza, wymaganych przez prawo budowlane:**

1. Zezwolenie na użytkowanie
2. Pozwolenie na budowę lub
3. Zaświadczenie Miejskiego Urzędu Katastru i Geodezji, w przypadku, gdy obiekt został zbudowany przed 15.02.1968 r. (stan na dzień dzisiejszy).

•**Dokument potwierdzający wykształcenie:**

1. Świadectwo o ukończeniu szkoły średniej.
2. Świadectwo o przygotowaniu zawodowym do prowadzenia działalności gastronomicznej lub turystycznej (dotyczy także niektórych innych działalności określonych prawem).

•**Dokumenty kontroli stanu technicznego:**

1. Protokół kontroli prawidłowego funkcjonowania instalacji elektrycznych.
2. Protokół pomiarów efektywności systemu wentylacyjnego.
3. Oświadczenie inspektora sanitarnego o zastosowaniu środków ochrony przed hałasem.
4. Oświadczenie o stanie zanieczyszczenia powietrza przez szkodliwe emisje (dla obiektów gastronomicznych).
5. Wyniki badania wody pitnej (w przypadku obiektu, w którym rozpoczynana jest działalność lub gdy obiekt nie był używany przez ponad pół roku).
6. Protokół kontroli szczelności instalacji wodociągowej i kanalizacji (dla obiektów, w których rozpoczynana jest działalność).
7. Protokół kontroli szczelności zbiorników na ścieki (dla obiektów umieszczonych na terenach niepodłączonych do systemu kanalizacji publicznej).
8. Plan przewidywanego obrotu na najbliższe trzy lata (tylko dla agencji turystycznych rozpoczynających działalność).

Wszelkie informacje o instytucjach wydających wyżej wymienione dokumenty można znaleźć na stronie internetowej <http://www.hitro.hr/>.

Krok trzeci.

Po uzyskaniu wymaganej dokumentacji, wypełniony wniosek z załączonymi dokumentami i dowodami dokonanych opłat administracyjnych należy przekazać właściwemu Wydziałowi do Spraw Podstawowych Warunków Technicznych.

Wydział powołuje Kierownika Komisji oraz Komisję, którzy na terenie obiektu sprawdzą realizację podstawowych warunków.

Zaświadczenie o wypełnieniu podstawowych warunków technicznych, pod warunkiem prawidłowego złożenia wniosków, można uzyskać zgodnie z przepisami w ciągu 15 dni.

Jeżeli przedsiębiorca, osoba fizyczna nie zdecyduje się na samodzielną rejestrację działalności gospodarczej lub rzemieślniczej, korzystając z wyżej przedstawionej procedury (krok po kroku) przez rządowy portal HITRO HR może zaangażować do zarejestrowania działalności gospodarczej kancelarię adwokacką. Wykaz adwokatów i kancelarii prawnych dostępny jest na stronie Chorwackiej Izby Adwokackiej - Hrvatska odvjetnička komora: <http://www.hok-cba.hr/Default.aspx?sec=138>. Strona Izby jest w języku chorwackim i angielskim. Kancelarię można wybrać według miejsca lokalizacji planowanej działalności gospodarczej i języka do komunikacji z prawnikiem.

2.2. Sposoby poszukiwania pracy w Chorwacji.

Pracodawcy publikują swoje oferty pracy na stronie internetowej Chorwackich Służby Zatrudnienia, na prywatnych portalach a także na własnych stronach internetowych. Ogłoszenia o pracę można znaleźć również w prasie codziennej i wydawnictwach reklamowych, a także na stronach internetowych organizacji zawodowych.

Wielu dużych pracodawców szuka kandydatów poprzez użycie formularzy online aplikacji na swoich stronach internetowych - robią to, aby utworzyć własną bazę danych potencjalnych kandydatów na przyszłe wolne miejsca pracy.

Przydatne linki:

<http://burzarada.hzz.hr/> - portal chorwackiego urzędu pracy

<http://www.moj-posao.net/> - moja praca

<http://www.posao.hr/> - portal z ofertami pracy

<http://www.oglasnik.hr/oglasni/posao/index.html> - ogłoszenia z ofertami pracy

<http://www.cisok.hr> - Centrum informacji i poradnictwa zawodowego

<http://narodne-novine.nn.hr/default.aspx> - Dziennik Urzędowy

<http://www.mrms.hr/wp-content/uploads/2012/11/popis-posrednika-za-zaposljavanje.pdf>

Employment mediators

<http://www.mrms.hr/wp-content/uploads/2012/11/popis-agencija-za-privremeno-zaposljavanje.pdf>
Agencje Pracy Tymczasowej

Ubezpieczenie emerytalne: <http://www.mirovinsko.hr/default.asp?ID=53>

Praca sezonowa w rolnictwie: <http://www.obracun-placa.com/index.php/obracun-placa/sezonski-rad-u-poljoprivredi-obrazac-usp-1-vrijednosni-kupon-vaucher-od-062012/>

Wolontariat: http://www.iscemposel.hr/vodic/zaposljavanje/hrvatska/volontiranje_humanitarno

Rodzaje umów: <http://www.iscemposel.hr/vodic/zaposljavanje/hrvatska/ugovori>

2.2.1. Europejskie Służby Zatrudnienia EURES.

Informacje o Europejskich Służbach Zatrudnienia EURES w Chorwacji dostępne są na stronie <http://www.hzz.hr/>

2.2.2. Ubieganie się o pracę (wymagane dokumenty – CV, list motywacyjny i inne).

CV powinno być stworzone chronologicznie i zawierać dane osobowe, wykształcenie, dodatkowe umiejętności i doświadczenie zawodowe, a także zainteresowania i hobby. Napisane powinno być na komputerze w języku chorwackim (w innym języku tylko na wyraźne życzenie pracodawcy). Zdjęcie na CV nie jest obowiązkowe. Referencje od poprzednich pracodawców nie są obowiązkowe, ale dobrze jest dołączyć je, jeśli są dostępne.

Przy ubieganiu się o pracę w sektorze publicznym, do CV należy dołączyć kserokopie dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe i umiejętności (certyfikaty, dyplomy), zaświadczenie o niekaralności, dowód obywatelstwa i pobytu oraz inne dokumenty w zależności od potrzeb.

Prywatni pracodawcy zazwyczaj wymagają aplikacji poprzez e-mail, do którego musi być dołączone CV, a czasem także inne dokumenty w zależności od specyfiki stanowiska.

Przed rozmową z pracodawcą, dobrze jest dowiedzieć się szczegółowo na temat działalności pracodawcy, struktury zatrudnienia, zasad dotyczących ubioru i innych aspektów, które mogą pomóc podczas rozmowy. Obojętność, spóźnienie i niechlujny wygląd z pewnością dyskwalifikuje kandydata. W procesie selekcji kandydatów na stanowiska (wywiad, badanie, ankiety, itp.) i zawarcia umowy o pracę, pracodawca nie może poprosić pracownika o dostarczenie informacji, które nie są bezpośrednio związane z zatrudnieniem (status rodziny, religii czy narodowość).

<http://www.europass.hr/> -strona chorwackiego euro pass

<http://www.hzz.hr/default.aspx?id=4219> – strona pomagająca utworzenie CV

<http://www.hzz.hr/default.aspx?id=4990> – strona pomagająca w przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej

2.3. Warunki pracy.

2.3.1. Rodzaje umów o pracę.

Umowa o zatrudnienie jest zwykle zawierana w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony. Umowy na czas określony mogą być zawierane w związku z tymczasowym zwiększeniem zakresu prac, w celu zastąpienia nieobecnych pracowników. W wyjątkowych przypadkach dozwolone jest zawieranie kilku umów na czas określony pod rząd – nie dłużej jednak niż w okresie trzech lat. Długość okresu próbnego określa się w umowie o pracę, ale nie może on jednak trwać dłużej niż

sześć miesięcy. Pracownik, który zawarł umowy w niepełnym wymiarze czasu pracy u jednego pracodawcy może zawierać dwie lub więcej umów z kilkoma pracodawcami do pełnego wymiaru czasu pracy.

Sezonowe zatrudnienie ma miejsce przeważnie w hotelarstwie i turystyce (głównie w rejonie Adriatyku), rolnictwie, handlu i przemyśle spożywczym. Jeśli pracodawca działa głównie sezonowo może z pracownikami zawrzeć tak zwane umowy o stałej pracy sezonowej. W takim przypadku pracodawca jest zobowiązany do opłacania składek emerytalnych pracowników w okresie bezczynności.

Stosunek pracy zawierany jest na podstawie pisemnej umowy o pracę. Jeśli pracodawca nie zawrze z pracownikiem pisemnej umowy o pracę przed rozpoczęciem pracy lub nie wyda pisemnego potwierdzenia zawarcia umowy, umowa z pracownikiem jest uważana za zawartą na czas nieokreślony. Pracodawca jest obowiązany dostarczyć pracownikowi kopię wniosku o zgłoszeniu go do obowiązkowej emerytury i ubezpieczenia zdrowotnego w ciągu ośmiu dni od dnia zawarcia umowy o pracę lub z rozpoczęciem pracy.

W przypadku podjęcia pracy tymczasowej za pośrednictwem agencji pośrednictwa pracy, pracownicy podpisują z agencją umowy na czas określony lub nieokreślony, a Agencja zawiera umowę z pracodawcą użytkownikiem o wyznaczeniu pracowników na okres do jednego roku. Jeśli agencja zawarła z pracownikiem umowę o pracę na czas nieokreślony jest obowiązana, w okresie, gdy pracownik nie jest skierowany do żadnego pracodawcy użytkownika, płacić mu wynagrodzenie.

Umowa o pracę powinna zawierać:

- strony i ich miejsca zamieszkania lub siedziby,
- miejsce pracy,
- stanowisko lub krótki opis obowiązków pracownika,
- termin rozpoczęcia pracy,
- przewidywany czas trwania umowy, w przypadku zatrudnienia na czas określony,
- czas trwania urlopu lub sposób określania czasu trwania urlopu,
- okresy wypowiedzenia lub sposób ustalania okresów wypowiedzenia,
- wynagrodzenie podstawowe, dodatki płacowe i okresy wypłaty wynagrodzenia,
- system pracy (tygodniowy, dniówka).

Przydatne linki:

Ustawodawca Praca: <http://www.mrms.hr/rad/katalog-zakona-i-propisa/>

Rodzaje umów: <http://www.iscemposel.hr/vodic/zaposliavanie/hrvatska/ugovori>

Wolontariat: <http://www.iscemposel.hr/vodic/zaposliavanie/hrvatska/volontiranje-humanitarno>

Praca sezonowa w rolnictwie: <http://www.obracun-placa.com/index.php/obracun-placa/sezonski-rad-u-polioprivredi-obrazac-usp-1-vriednosni-kupon-vaucher-od-062012/>

Ubezpieczenie emerytalne: <http://www.mirovinsko.hr/default.asp?ID=53>

O zatrudnieniu w Chorwacji: <http://www.minqo.hr/default.aspx?id=3243>

Wypowiedzenie umowy o pracę:

<http://www.aik-invest.hr/investicijski-vodic/zaposliavanie/prestanak-ugovora-o-radu/>

O zatrudnienie w Chorwacji: <http://www.mingo.hr/default.aspx?id=3243>

Przykład umowy o pracę: <http://www.iusinfo.hr/Tools/Pdf/Ugovor%20o%20radu.pdf>

Treść umowy o pracę: <http://www.aik-invest.hr/investicijski-vodic/zaposljavanje/sadrzaj-ugovora-o-radu/>

Treść umowy o pracę (w języku angielskim): <http://www.aik-invest>.

2.3.2. Czas pracy.

Za pracę na pełen etat uważana jest praca przez osiem godzin dziennie i 40 godzin w tygodniowo. Pracownik, który pracuje, co najmniej sześć godzin dziennie, ma prawo do codziennej przerwy trzydziestominutowej, która jest płatna i wliczona do czasu pracy.

Jeżeli istnieją uzasadnione powody, pracownik powinien, na wniosek pracodawcy, pracować w godzinach nadliczbowych, ale łączny czas pracy nie powinien być dłuższy niż 50 godzin tygodniowo. Praca w godzinach nadliczbowych nie może wynosić więcej niż 180 godzin rocznie, chyba że układ zbiorowy pracy przewiduje inaczej (do 250 godzin rocznie). Praca w godzinach nadliczbowych nieletnich pracowników nie jest dozwolona, natomiast kobieta w ciąży, rodzic z dzieckiem do lat trzech, rodzic samotnie wychowujący dziecko do lat sześciu oraz pracownik pracujący w niepełnym wymiarze godzin mogą pracować w godzinach nadliczbowych, jeżeli istnieje pisemna zgoda na taką pracę.

Przydatne linki:

Godziny pracy <http://www.aik-invest.hr/investicijski-vodic/zaposliavanje/radno-vrieme/>

Godziny pracy (wersja angielska):

<http://www.aik-invest.hr/en/investment-guide/employment/working-hours/>

2.3.3. Urlop wypoczynkowy.

Pracownik ma w każdym roku kalendarzowym, prawo do corocznego płatnego urlopu w wymiarze, co najmniej czterech tygodni (dla osób małoletnich i osób, które pracują w niebezpiecznych warunkach, okres ten wynosi co najmniej pięć tygodni), a prawo to może być wykorzystane po upływie sześciu miesięcy od rozpoczęcia pracy. Święta i dni wolne od pracy określone przez prawo nie są wliczone w czas trwania urlopu. Okres czasowej niezdolności do pracy potwierdzony przez uprawnionego lekarza, nie jest wliczony w czas trwania urlopu. Pracownik nie może zrzec się prawa do urlopu, ani wymieniać niewykorzystanego urlopu na pieniądze.

W ciągu roku kalendarzowego, pracownik ma prawo do płatnego urlopu okolicznościowego, do siedmiu dni w przypadku ważnych potrzeb osobistych (ślub, poród, ciężka choroba lub śmierć bliskiego członka rodziny). Dłuższy okres płatnego urlopu może być ustawiony w układzie zbiorowym, regulaminie pracy lub przepisach o pracy. Pracodawca może przyznać na wniosek pracownika urlop bezpłatny, w czasie, którego prawa i obowiązki wynikające z zatrudnienia są zawieszane.

Przydatne linki:

Święta i dni wolne <http://www.mingo.hr/default.aspx?id=3243#odmori>

2.3.4. Wynagrodzenie za pracę.

Minimalne wynagrodzenie jest to najniższe miesięczne wynagrodzenie brutto, do którego pracownik ma prawo, pracując w pełnym wymiarze godzin i jest to prawo przynależne wszystkim pracownikom zatrudnionym w Republice Chorwacji.

Poziom minimalnego wynagrodzenia jest ustalany corocznie przez Chorwacki Urząd Statystyczny i publikowany jest w Dzienniku Ustaw. W 2020 minimalne wynagrodzenie pracownika wynosi 4.062,51 brutto HRK (ok 533,51 euro)/ 3.250,01 netto HRK (ok. 433 euro). W czerwcu 2020 r. **średnie wynagrodzenie netto** stanowiło 6.536 HRK (ok 872 euro). W sierpniu 2019 r. **inflacja** wynosiła 1,1%. W sierpniu 2020 r. **bezrobocie** osiągnęło **9,1%** (151.433 osób zarejestrowanych jako bezrobotni- stan na sierpień 2020).

Metoda ustalania wynagrodzenia może być określona w układach zbiorowych, regulaminach pracy i na podstawie indywidualnych umów o pracę. Umowa o pracę może zaoferować lepsze warunki finansowe, ale nie mniej korzystne niż te przewidziane w układzie zbiorowym lub regulaminie pracy. W każdym przypadku pracodawca musi zapłacić pracownikowi odpowiednie wynagrodzenie na tych samych warunkach dla obu płci.

Wynagrodzenie jest wypłacane, co miesiąc po zakończeniu pracy, i nie później niż piętnastego dnia następnego miesiąca, pieniądze zazwyczaj wpłacane są na rachunek bankowy pracownika.

Podatek dochodowy płaci się w wysokości 24 % i 36 %; pozostałe składki do zapłacenia to składka na ubezpieczenie emerytalne (20 %), ubezpieczenie zdrowotne (16,5 %) i podatek dochodowy od 0 do 18 % (w zależności od miejsca zamieszkania). Składka na ubezpieczenie emerytalne jest składką z wynagrodzenia (osobą odpowiedzialną jest pracownik), a składka na ubezpieczenie zdrowotne jest składką na wynagrodzenie (osobą odpowiedzialną jest pracodawca). Pracownicy mają obowiązkowe ubezpieczenie na wypadek bezrobocia i obrażeń przy pracy, opłacane z budżetu państwa.

2.4. Podatki

Chorwacki system podatkowy jest porównywalny z systemami podatkowymi państw członkowskich UE. W skład systemu wchodzi podatek pośredni i bezpośredni. Chorwacja przejęła obowiązek wypełniania międzynarodowych umów zawartych pomiędzy byłą Jugosławią i innymi państwami, a także podpisała nowe umowy, w tym z umową Polską, o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Organem administracji rządowej odpowiedzialnym za wprowadzanie w życie aktów prawnych i rozporządzeń w zakresie prawa podatkowego jest Urząd Podatkowy Ministerstwa Finansów (<http://www.mfin.hr/porezna-uprava>). Podstawą prawną systemu podatkowego jest „Powszechna ustawa podatkowa” („*Opći porezni zakon*”), opublikowana w biuletynie urzędowym Narodne Novine nr 127/00, 86/01, 150/02, 147/08, 18/11. Ponadto szereg ustaw reguluje konkretne zobowiązania podatkowe.

W Chorwacji obowiązują następujące podatki:

- podatek od wartości dodanej (VAT),
- podatek od zysku,

- podatek od dochodu,
- podatki specjalne – akcyzy,
- podatek od obrotu nieruchomościami,
- opłaty za organizowanie gier losowych,
- wojewódzkie (żupańskie) oraz gminne lub miejskie podatki, jako dochody lokalnych samorządów.

2.4.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych.

Podatek dochodowy od osób fizycznych przyjął w Chorwacji formę obciążenia rosnącego progresywnie. W 2019 roku władze kraju zdecydowały się na zmodyfikowanie progów podatkowych. Wprowadzono dwie stawki podatku zależne od dochodów.

Prezentują się one następująco ze względu na roczny dochód:

- od 0 do 360 000 HRK - **24%**
- od 360 001 HRK wzwyż - **36%**

Taki rozdział łatwo przeliczyć na dochód miesięczny. Patrząc na comiesięczne zarobki, kwotą graniczną między stawkami będzie 30 000 HRK. Poniżej tej kwoty dochód obejmie stawka 24%, a powyżej stawka 36%.

W tym miejscu warto zaznaczyć, że Chorwacki rząd w 2020 roku podniósł kwotę wolną od podatku do 4 000 HKR miesięcznie. Tak więc opodatkowany zostanie dochód dopiero przekraczający tę kwotę.

Poszczególne miasta i gminy mogą stosować swój własny podatek lokalny noszący nazwę Surfax. Jest on uzależniony od populacji danego regionu i **wynosi od 0% do 18%**. Przed wyjazdem do Chorwacji warto się dowiedzieć, jaką stawkę stosuje się w wybranym regionie.

Ostatnim ważnym obciążeniem wynagrodzenia są składki na ubezpieczenia społeczne. Z wynagrodzenia pracownika pobiera się jedynie opłaty na **ubezpieczenie emerytalne w wysokości 20%** od wynagrodzenia brutto. Na tę opłatę składa się **15% dla tak zwanego I filaru oraz 5% dla tak zwanego II filaru.** Opłaty są naliczane maksymalnie do kwoty 50 688 HRK miesięcznego dochodu bądź 608 256 HRK rocznego dochodu. Ubezpieczenie zdrowotne za pracownika opłaca pracodawca, co jest częścią jego kosztów zatrudnienia.

Przykładowe wyliczenia można znaleźć na stronie:

<http://www.aik-invest.hr/investicijski-vodic/zaposliavanje/place>

Informacje na temat zwolnień podatkowych i ulg można znaleźć na stronie:

<http://ccenterclient.Porezna-uprava.hr>

2.4.2. Podatek VAT.

Standardowa stawka VAT w Chorwacji od dnia 1 marca 2012 roku. wynosi 25%, dla niektórych produktów i usług dyktowych stosuje się stawkę 13% i 5%.

2.4.3. Adresy stron internetowych z zakresu podatków.

Administracja podatkowa http://www.porezna-uprava.hr/en/EN_porezni_sustav/Stranice/THE-CROATIAN-TAX-SYSTEM.aspx

Podatki: <http://www.minqo.hr/default.aspx?id=3245>

Podatki i system celny <http://www.aik-invest.hr/investicijski-vodic/porezni-i-carinski-sustav/>

Podatki i system celny (wersja angielska) <http://www.aik-invest.hr/en/investment-guide/tax-and-customs-system/>

2.5 Zabezpieczenia społeczne.

2.5.1. Emerytura.

Prawo do emerytury nabywa się w wieku 65 lat przy co najmniej 15-letnim stażu pracy uprawniającym do emerytury, a prawo do wcześniejszej emerytury nabywa ubezpieczony, gdy osiągnie wiek 60 lat przy 35-letnim stażu pracy uprawniającym do emerytury. W okresie przejściowym od 2020 do 2030 r. kobiety nabywają prawo do emerytury na korzystniejszych warunkach w niższym wieku. Od 2020 roku kobiety w Chorwacji przechodzą na emeryturę w wieku 62 lat i 6 miesięcy, a mężczyźni w wieku 65 lat. Od dnia 1 stycznia 2030 r. warunki dla kobiet i mężczyzn będą takie same.

Przydatne linki:

Informacje o systemie emerytalnym:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1104&langId=en&intPageId=4462>

2.5.2. Świadczenia z tytułu bezrobocia.

O zasiłek dla bezrobotnych mogą ubiegać się osoby, które w momencie rozwiązania stosunku pracy mają przepracowane, co najmniej 9 miesięcy w przeciągu 24 miesięcy. Do czasu pracy zalicza się również okres przebywania na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie wychowawczym. Osoba bezrobotna w ciągu 30 dni od ustania stosunku pracy musi zgłosić się do urzędu pracy w celu dokonania rejestracji. Zasiłek nie zostanie przyznany, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło za wypowiedzeniem przez pracownika, pracownik został zwolniony z pracy dyscyplinarnie (ciężkie naruszenie obowiązków pracownika).

Podstawą do ustalenia wysokości zasiłku jest średnie wynagrodzenie z ostatnich trzech miesięcy zatrudnienia pomniejszone o obowiązkowe składki na ubezpieczenie. Jeśli podstawa obliczenia nie może być średnią z ostatnich trzech miesięcy, o wysokości zasiłku decyduje wysokość minimalnego wynagrodzenia zasadniczego pomniejszonego o obowiązkowe składki ubezpieczeniowe.

Przez pierwsze 90 dni wysokość zasiłku wynosi 60% a przez kolejne 30% przeciętnego wynagrodzenia (wyliczonego z ostatnich 3 miesięcy zatrudnienia). Zasiłek nie może być jednak niższy niż 50% najniższego wynagrodzenia pomniejszanego o obowiązkowe składki ubezpieczeniowe. W 2020 minimalne wynagrodzenie pracownika wynosi 4.062,51 brutto HRK (ok

542 euro)/ 3.250,01 netto HRK (ok. 433 euro).)Zasiłek przyznawany jest maksymalnie na okres 450 dni- jeżeli bezrobotny ma przepracowane co najmniej 25 lat. Najkrótszy okres przyznania zasiłku wynosi 90 dni (staż pracy bezrobotnego od 9 miesięcy do 2 lat).

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie: <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=4075>

2.5.3 Zasiłek na dziecko.

O zasiłek rodzinny (dopłatak za dijete),można ubiegać się, jeśli całkowity dochód uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym nie przekracza 70% podstawy obliczenia- czyli jeśli średni dochód na członka gospodarstwa domowego nie przekracza 2. 328,20 HRK (310 EUR) na miesiąc. Od trzeciego dziecka rodzice mogą otrzymać becikowe w wysokości 500 kun (67 euro).

Zasiłek przysługuje do końca szkoły średniej, ale nie dłużej niż do 21. roku życia dziecka. Osoba ubiegająca się o dodatek musi być rezydentem Chorwacji od co najmniej trzech lat.

Kwoty dodatków wynoszą 299,34 kun (40 euro) dla osób z dochodem do 543,13 kun (73 euro), 249,45 kun (33 euro) dla osób o dochodach od 543,14 do 1119,53 kun (od 73 do 150 euro), a 199,56 kun dla osób o dochodach od 1119,53 do 1663 kun (od 150 do 223 euro).

Osoby samotnie wychowujące dziecko mogą liczyć na 15-proc. dodatek. Sieroty otrzymują zasiłek o 25 proc. wyższy.

Więcej informacji : <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1104&langId=en&intPageId=4453>

2.5.4 Urlop macierzyński, rodzicielski.

Urlop obowiązkowy dla matek rozpoczyna się 28 dni przed przewidywaną datą porodu i trwa co najmniej 42 dni po porodzie. Jest to obowiązkowy urlop wykorzystywany przez matkę, a w szczególnych okolicznościach może być również wykorzystany przez ojca. Okres urlopu jest obowiązkowy do 6 miesiąca życia dziecka i może zostać przedłużony do 1 roku życia. Zasada ta ma zastosowanie do pierwszego i drugiego dziecka. Urlop zostaje przedłużony do 30 miesięcy w przypadku urodzenia bliźniąt lub trzeciego dziecka (i kolejnych dzieci). Dla matki zatrudnionej na umowę o pracę lub pracującej na własny rachunek,(która spełnia warunki okresu ubezpieczenia), wypłacany jest zasiłek który wynosi 100% podstawy jej wynagrodzenia.

Urlop rodzicielski

Rodzic zatrudniony lub pracujący na własny rachunek ma prawo do urlopu rodzicielskiego po osiągnięciu przez dziecko wieku 6 miesięcy i może z niego korzystać aż do ukończenia przez dziecko 8 roku życia (dla pierwszego i drugiego dziecka). Jest to prawo osobiste obojga rodziców, którzy mogą korzystać z niego przez 8 (dla pierwszego i drugiego dziecka) lub 30 miesięcy (dla bliźniaków, trzeciego i każdego kolejnego dziecka).

Jedno z rodziców zatrudnionych lub pracujących na własny rachunek, po skorzystaniu z urlopu ojcowskiego, może pracować połowę czasu pracy w celu zapewnienia dziecku większej opieki do ukończenia przez nie 3 roku życia. Prawo to jest wykonywane, jeśli dziecko wymaga większej opieki ze względu na swoje zdrowie lub rozwój.

Więcej informacji: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1104&langId=en&intPageId=4454>

3. Warunki życia.

Obywatele państw członkowskich EOG lub Szwajcarii mają prawo pobytu w Republice Chorwacji na okres do trzech miesięcy, jeżeli posiadają ważny paszport lub dowód osobisty. W przypadku pobytu dłuższego niż trzy miesiące, należy zgłosić pobyt czasowy do organów Policji lub urzędu miejskiego, w miejscu zamieszkania, która niezwłocznie wydaje zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu czasowego. Prawo stałego pobytu nabywane jest po pięciu latach nieprzerwanego legalnego pobytu w Republice Chorwacji. Po zgłoszeniu pobytu otrzymywany jest osobisty numer identyfikacyjny (PIN), który jest wymagany do komunikacji z instytucjami, zarejestrowania działalności, otwarcia konta bankowego czy podpisania umowy na świadczeniu usług telekomunikacyjnych.

Średnie ceny żywności

Ceny jedzenia i produktów spożywczych w sklepach w Chorwacji

1. masło 20 kun za kostkę
2. mleko 6-7 kun za litr
3. jajka 15 kun za 12 sztuk
4. mały jogurt z owocami 4-5 kun
5. lokalny ser 50-60 kun za kilogram
6. ser żółty w plastrach 6-7 kun za paczkę 100gr
7. biały ser wiejski 10 kun za pół kilo
8. szynka prsut 19 kun za 100gr
9. parówki 10 kun za opakowanie 300gr
10. chleb 8-9 kun za bochenek
11. bułka 1- 2 kuny
12. pomidory 10-13 kun za kilogram
13. ogórki 8 kun za kilogram
14. ziemniaki 5 kun za kilogram
15. pomarańcza 8-10 kun za kilogram
16. banany 10-12 kun za kilogram
17. winogrona 10-12 kun za kilogram
18. pierś z kurczaka 50-70 kun za kilogram
19. mięso mielone 30-40 kun za kilogram
20. świeża ryba (dorada) 80-85 kun za kilogram
21. ryż 8-9 kun za kilogram
22. makaron 8 kun za 500gr
23. olej roślinny 11 kun za litr
24. oliwa z oliwek od 50 kun za litr
25. czekolada 8-9 kun za tabliczkę
26. ciastka typu markizy 13 kun za paczkę (220gr)

27. czipsy 11 kun za dużą paczkę

Ceny picia i napojów w Chorwacji:

1. kawa mielona 20 kun za paczkę 250gr
2. kawa rozpuszczalna 60 kun za 200gr
3. herbata 15-20 kun za paczkę, w zależności od rodzaju
4. woda mineralna 6 kun za 1,5l
5. cola 12-13 kun za 2l
6. sok 10 kun za 1l
7. napój energetyczny 10 kun za puszkę

Ceny alkoholu i papierosów w Chorwacji:

1. piwo lokalne chorwackie 7-9 kun za puszkę 0,5l
2. piwo lokalne chorwackie 20-22 kun za butelkę 2l
3. piwo importowane 10-12 kun za butelkę 0,33l
4. chorwackie wino lokalne od 30-40 kun za butelkę
5. whisky 100 kun za 0,7l
6. wódka od 75 kun za litr
7. rakija lokalna 65 kun za 0,5l
8. lokalny likier od 60-70 kun za litr, w zależności od rodzaju
9. paczka papierosów 25-27 kun

1 kuna chorwacka (HRK) = 0,57 złoty polski

Przykładowe ceny zostały podane na podstawie cen w supermarketach w dużych miastach chorwackich. W małych miasteczkach ceny te mogą być ok. 30% wyższe.

Przydatne linki:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (informacje dla cudzoziemców): <http://www.mup.hr/47.aspx>

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (informacje dla obcokrajowców w języku angielskim):
<http://www.mup.hr/120027.aspx>

Praca i pobyt zezwoleń:

<http://www.aik-invest.hr/investiciiski-vodic/dozvole-za-boravak-i-rad-i-vize/>

Praca i pobyt zezwoleń (w języku angielskim):

<http://www.aik-invest.hr/en/investment-guide/stay-and-work->

Przegląd systemu wizowego w Chorwacji:

<http://www.mvep.hr/MVP.asp?pcpid=1161>

Chorwacka dyplomatyka na całym świecie: <http://www.mvep.hr/MVP.asp?pcpid=13>

Chorwacja uznaje polskie prawo jazdy. Turysta powinien obowiązkowo posiadać dowód rejestracyjny pojazdu z ważnym badaniem technicznym, ważne ubezpieczenie OC, kamizelki odbłaskowe dla kierowców i pasażerów, trójkąt ostrzegawczy i apteczkę. Nie jest wymagana tzw.

Zielona Karta, ale w przypadku wyjazdu do Dubrownika, kiedy dwukrotnie przekracza się granicę Bośni i Hercegowiny jest ona wymagana.

W chorwackim kodeksie drogowym przewidziane są wysokie kary firmowe dla kierowców nieprzestrzegających przepisów ruchu drogowego. Wysokimi karami pieniężnymi, odebraniem prawa jazdy oraz pozbawieniem wolności sankcjonowane są wykroczenia popełnione pod wpływem alkoholu. Kary pieniężne egzekwowane są na miejscu popełnienia wykroczenia lub poprzez dokonanie wpłaty na najbliższej poczcie. W przypadku niemożności uiszczenia kary funkcjonariusz policji może zatrzymać paszport i dokumenty pojazdu do czasu uregulowania należności. Kierowcę uczestniczącego w kolizji drogowej policja może skierować do sądu ds. wykroczeń (rozprawa na najczęściej miejsce tego samego dnia lub w dniu następnym po zdarzeniu). W przypadku wątpliwości, co do rzetelnego rozpoznania sprawy przez policję, poddanie się postępowaniu sądowemu (sąd ds. wykroczeń- prekršajni sud) pozostaje skuteczną drogą przedstawienia argumentów i dowodów na swoją korzyść. Zaleca się dołożenie starań w celu zapewnienia obecności świadków wydarzenia na rozprawie sądowej. Nie należy poddawać się sugestiom dot. zrzeczenia się prawa do przyznania obrońcy z urzędu lub prawa do zażalenia wyroku.

Nieopłacone mandaty mogą w przyszłości skutkować windykacją oraz zatrzymaniem osoby na granicy podczas kolejnego wjazdu do Republiki Chorwackiej.

Kodeks drogowy zawiera wiele ściśle egzekwowanych przepisów, m.in.:

- zakaz prowadzenia pojazdów po spożyciu alkoholu (dla kierowców w wieku 16-24 lata oraz zawodowych, wykonujących pracę - 0,0 promili, dla pozostałych - 0,5 promila). Nieprzestrzeganie powyższego przepisu grozi karą pieniężną (od 700 do 2100 EURO), odebraniem prawa jazdy na rok lub dwa, ew. karą pozbawienia wolności do 6 miesięcy,
- zakaz korzystania podczas jazdy z telefonu komórkowego, z wyjątkiem systemu hands-free,
- obowiązek posiadania kasku dla uczestników ruchu drogowego korzystających z pojazdów jednośladowych,
- surowe kary w stosunku do kierowców parkujących w niedozwolonych miejscach (ten przepis jest rygorystycznie przestrzegany przez chorwacką policję drogową; pojazdy parkujące w niedozwolonych miejscach najczęściej w krótkim czasie są odholowywane na parkingi policyjne, a kierowcy obłożeni wysokimi karami pieniężnymi),
- obowiązek zapinania pasów bezpieczeństwa na wszystkich siedzeniach zajętych przez kierowcę i podróżnych,
- obowiązek posiadania w pojeździe kamizelek odblaskowych dla kierowcy i pasażerów, trójkąta ostrzegawczego i apteczki,
- dopuszczalne prędkości na drogach publicznych:
 - na autostradach do 130 km/godz.
 - na drogach szybkiego ruchu do 110 km/godz.
 - na pozostałych drogach do 90 km/godz.
 - w miejscach zabudowanych do 50 km/godz.

- dla pojazdów holujących drugi pojazd do 40 km/godz.

Brawurowa jazda (jazda pod wpływem większej ilości alkoholu we krwi, środków odurzających lub substancji psychotropowych, jazda w niedozwolonym kierunku, wyprzedzanie kolumny samochodów w warunkach ograniczonej widoczności, jazda z prędkością większą od dozwolonej o 50 km/h lub więcej w obszarze zabudowanym lub obszarze objętym ograniczeniem prędkości) stanowiące zagrożenie życia lub zdrowia traktowana jest jako przestępstwo i sankcjonowana kara pozbawienia wolności do 3 lat. Za przestępstwo uznaje się także spowodowanie wypadku drogowego z poważnymi konsekwencjami (materialna szkoda znacznej wartości, ciężkie obrażenia ciała) i przewiduje kary pozbawienia wolności w wymiarze od 6 miesięcy do 5 lat (do 12 lat za spowodowanie wypadku ze skutkiem śmiertelnym).

Szczególną ostrożność powinny zachować osoby poruszające się po drogach w Chorwacji wypożyczonymi skuterami i mopedami - przy braku doświadczenia w prowadzeniu takich pojazdów niezwykle łatwo spowodować wypadek.

Obowiązek jazdy z włączonymi światłami obowiązuje w okresie zimowym, zaleca się jednak korzystanie ze świateł drogowych cały rok. Dodatkowo w okresie zimowym, niezależnie od stany dróg, obowiązuje zimowe wyposażenie (4 zimowe opony lub 4 letnie opony o minimalnej głębokości bieżnika 4mm i łańcuch zimowe w bagażniku samochodowym).

Informacje o stanie na drogach w języku chorwackim, angielskim, niemieckim i włoski umieszczone są na bieżąco aktualizowanej stronie internetowej: <http://www.hak.hr>; <http://map.hak.hr/>

Telefon awaryjny do pomocy drogowej Chorwackiego Automobilklubu (HAK): +385 1987. Przy połączeniach z zagranicy lub telefonów komórkowych +385 11987; +385 1464 0800; HAK Centrum Informacji: +385 62 777 777, 0-24

3.1. Zakwaterowanie.

Najczęstszym sposobem poszukiwania lokalu mieszkalnego do wynajęcia lub zakupu jest poszukiwanie przez media (portale internetowe, gazety). Bądź przez agencje nieruchomości, których znaczna liczba wyspecjalizowała się również w pośrednictwie w sprawie najmu lub zakup mieszkań. Pośrednicy pobierają prowizję - jest to zazwyczaj kwota miesięcznego czynszu, a w przypadku zakupu mieszkania ok. 3% ceny nieruchomości. Ponadto, większość prywatnych właścicieli wymaga wpłaty kaucji w wysokości jednomiesięcznego czynszu.

Wynajem

Miesięczny czynsz najmu, jak również koszt zakupu mieszkania, jest różny w różnych częściach Chorwacji, ceny są najwyższe w następujących miejscowościach: Zagrzeb, Split, Dubrownik i innych ośrodkach turystycznych, podczas gdy w mniejszych gminach (w środku kontynentu) można znaleźć raczej tańsze miejsca. Ceny różnią się także w miastach, w zależności od wielkości mieszkanie, poziom wyposażenia, jego lokalizacja i infrastruktury.

W Zagrzebiu możliwe jest, znalezienia mieszkanie o powierzchni 50 m² w zakresie 2000,00 do 4500,00 HRK miesięcznie (€ 500,00 - 600,00 miesięcznie), średnia cena za wynajem to ok. 2200,00 do 3000,00 HRK miesięcznie (€ 300-400 za miesiąc). Czynnosc nie obejmuje rachunków, średnio to około 1000,00 HRK za miesiąc (około € 140,00), niższa latem i wyższa w miesiącach zimowych.

Zakup mieszkania

Średnia cena mieszkania za metr kwadratowy wynosi około 12.600.00 HRK za m² (€ 1630, 00 za m²), od średnio 7,500.00 za m² HRK (€ 1100,00 za m²) w Osijek (wschodnia Chorwacja) do 17,250.00 HRK za m² (€ 2700,00 za m²) w Splicie (rejon Adriatyk) i 4000 € w Dubrowniku

Przydatne linki:

Ogłoszenia: <http://www.oglasnik.hr/oglas/nekretnine/index.html>

Agencje nieruchomości: <http://www.centarnekretnina.net/HR/agencije.htm>

Ceny nieruchomości: <http://www.oglas.hr/cijenekretnina>

1 lutego 2009 r. w Chorwacji obywatele UE mają taki sam dostęp do nabywania nieruchomości w Chorwacji, jak obywatele tego kraju, tzn. bez konieczności uprzedniego uzyskiwania zgody ministerstwa sprawiedliwości. Kwestię tę reguluje Ustawa o prawie własności i innych prawach rzeczowych (z 2008 r., ost. zm. z 2014 r.). Obcokrajowcy, którzy zawarli umowy dotyczące nabycia nieruchomości, mogą oficjalnie zgłosić się do sądów w celu dokonania wpisu do ksiąg wieczystych i opłacić podatki od obrotu nieruchomościami (4% wartości rynkowej nieruchomości w momencie obrotu). Z UE ustalony jest okres do 2020 r, w którym obywatele UE nie mogą nabywać ziemi rolnej i lasów. Istnieje możliwość przedłużenia tego terminu o 3 lata.

3.2. System edukacji.

System edukacji w Republice Chorwacji składa się z :

- edukacji przedszkolnej,
- edukacji elementarnej,
- edukacji na poziomie średnim,
- szkolnictwa wyższego.

Edukacja przedszkolna w Republice Chorwacji obejmuje edukację i opiekę nad dziećmi od szóstego miesiąca życia aż do wieku szkolnego. Chorwackie ustawodawstwo stanowi, że zadaniem i obowiązkiem państwa jest zapewnienie opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym. Rodzice składają wniosek o przyjęcie dziecka do przedszkola po ogłoszeniu rekrutacji (zwykle na początku maja), przyjmowane są dzieci, które spełniają kryterium wieku na dzień 31 sierpnia danego roku. Wyniki naboru ogłaszane są w czerwcu a przedszkole rozpoczynają działalność na jesieni.

Edukacja elementarna (szkoła podstawowa) w Republice Chorwacji jest obowiązkowa i bezpłatna dla wszystkich dzieci w wieku od sześciu do piętnastu lat. Od 1 do 4 klasy, uczniowie są podzieleni na klasy, które są prowadzone przez jednego nauczyciela, nauczanie obejmuje takie tematy jak język chorwacki, matematyka, przyroda i społeczeństwo, sztuki wizualne, i co najmniej jeden język obcy (najczęściej angielski). Od 5 do 8 klasy, następuje nauczanie „przedmiotowe” każdy przedmiot nauczany jest przez innego nauczyciela. Dodatkowo do programu nauczania dochodzą przedmioty takie jak historia, geografia oraz nauki ścisłe. W maju, samorząd (miasto, dzielnica, itp.) ogłasza nabór do szkoły. Ogłoszenia o naborze są kierowane do rodziców dzieci, które w danym roku

kalendaryzowym ukończyły 6 lat. Każde dziecko przed przyjęciem do szkoły poddawane jest obowiązkowemu badaniu lekarskiemu.

Edukacja na poziomie średnim. Istnieją dwa typy szkół średnich w Chorwacji: **gimnazja i szkoły zawodowe.** Rekrutacja do tego typu szkół odbywa się drogą elektroniczną na stronie Upisi.hr- <https://www.upisi.hr/upisi/>

Studia. Przyjęcia na studia są ogłaszane, co najmniej na sześć miesięcy przed rozpoczęciem zajęć. Od chwili wejścia Republiki Chorwacji do pełnego członkostwa w Unii Europejskiej, studenci, którzy są obywatelami państw UE mają prawo zapisać się na studia na takich samych warunkach jak obywatele Chorwacji. Dostępność na studia może być ograniczona na kierunkach wojskowych lub policyjnych lub innych istotnych dla bezpieczeństwa narodowego.

Przydatne linki:

Przedszkola w Chorwacji: <http://www.mzos.hr/dbApp/pregled.aspx?appName=Vrtici>

Prywatne przedszkola w Zagrzebiu: <http://www.zagreb.hr/default.aspx?id=524>

Szkoły w Chorwacji: <http://www.skole.hr/skole/popis>

Kalendarz na rok szkolny: http://www.skole.hr/skole/kalendar_skolske_godine

E-rekrutacja w szkołach średnich: <https://www.upisi.hr/upisi/>

Zestawienie informacji o wszystkich poziomach edukacji: <https://www.cisok.hr/usluge-u-cisok-centrima/ucenici-srednje-skole-studenti/>

Uznawanie dyplomów i kwalifikacji: <http://enic-naric.net/index.aspx?c=Croatia>

Studia w Chorwacji: <http://www.studyincroatia.hr/>

Lista kierunków w Chorwacji <http://www.skole.hr/skole/popis-fakulteta>

Aplikacja na studia: <https://www.postani-student.hr/Ucilista/Default.aspx>

Programy studiów w Chorwacji: <https://www.postani-student.hr/Ucilista/Nositelji.aspx>

3.3. System opieki zdrowotnej.

3.3.1. Ogólne zasady dostępu do usług medycznych.

Z dniem 1 lipca 2013 r. Republika Chorwacji stając się członkiem Unii Europejskiej zacznie podlegać przepisom o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Świadczeniobiorcom ubezpieczonym w ramach publicznego systemu opieki zdrowotnej w Chorwacji, przysługuje prawo do rzeczowych świadczeń zdrowotnych obejmujące:

- podstawową opiekę medyczną,
- opiekę specjalistyczną i szpitalną,
- leki uwzględnione na liście leków sporządzonej przez Chorwacki Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego - Hrvatski Zavod za Zdravstveno Osiguranje (HZZO),
- opiekę dentystyczną i protetyczną,
- środki zaopatrzenia ortopedycznego,
- inne środki.

Wszystkie podmioty udzielające świadczeń w ramach publicznego systemu są specjalnie oznaczone - logo wskazującym, że dany świadczeniodawca działa w oparciu o umowę zawartą z HZZO. Osoby

ubezpieczone mogą korzystać z opieki szpitalnej i specjalistycznej na podstawie skierowania wystawionego przez lekarza rodzinnego udzielającego świadczeń w ramach praktyki ogólnej. Wszyscy ubezpieczeni, którzy nie wykupili dodatkowego ubezpieczenia zdrowotnego, mają obowiązek ponoszenia częściowych kosztów udzielonych im świadczeń. Obowiązek ten nie dotyczy dzieci do 18 roku życia, które stale zamieszkują na terenie Chorwacji. Osobom posiadającym dodatkowe ubezpieczenie zdrowotne, wykupione w HZZO bądź u komercyjnego ubezpieczyciela, pokrywane są również koszty współpłacenia. Osoby ubezpieczone, które w Chorwacji korzystają z rzeczowych świadczeń zdrowotnych są zobowiązane do pokrycia 20% wartości kosztów świadczeń, z tym, że wartość minimalna współpłacenia nie może być niższa niż odsetek podstawy budżetowej, który wynosi 3.326 kun. Dla przykładu ubezpieczony jest obowiązany zapłacić 10 kun za świadczenia udzielone przez lekarza rodzinnego, ginekologa oraz dentystę. Maksymalna wysokość współpłacenia nie może przekroczyć 60,13% podstawy budżetowej bądź 2.000 kun, np. w przypadku leczenia szpitalnego. Leki znajdujące się na liście leków sporządzonej przez HZZO, mogą być przepisywane wyłącznie przez lekarza rodzinnego udzielającego świadczeń w ramach praktyki ogólnej. Osoby ubezpieczone mają prawo do transportu medycznego w razie nagłego wypadku, jak również w innych przypadkach, zależnie od decyzji lekarza. **Ratownictwo nie jest objęte zakresem obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego.** Dane kontaktowe chorwackiej instytucji łącznikowej:

Hrvatski Zavod za Zdravstveno Osiguranje (HZZO)

Margaretska 3

10 000 Zagrzeb

Chorwacja

Telefon: +385 1 4806-333

Faks: +385 1 4812-606

www.hzzo.hr

Chorwacki Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych: <http://www.hzzo-net.hr/index.php>

Ministerstwo Zdrowia: <http://www.zdravlje.hr/>

Chorwacki Izba Lekarska: <http://www.hlk.hr/Default.aspx>

Przed wyjazdem do krajów Unii Europejskiej (UE) lub EFTA (Szwajcaria, Norwegia, Islandia, Liechtenstein) zaleca się zabranie ze sobą Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ). Dzięki EKUZ możemy skorzystać ze świadczeń zdrowotnych niezbędnych z przyczyn medycznych udzielanych w sytuacjach niespodziewanych podczas pobytu na terytorium innego państwa UE/EFTA. Od 1 lipca 2013 r. karta EKUZ obowiązuje również w Chorwacji.

Bezpłatna (lub częściowo odpłatna) opieka medyczna przysługuje posiadaczom karty EKUZ w ograniczonym zakresie, tylko w sytuacji nagłej (wypadek, zasłabnięcie, przeziębienie itp.) Za okazaniem ważnej karty EKUZ za świadczenie zdrowotne płaci się tylko tzw. „partycypację” wynoszącą ok 1-5% kosztu usługi medycznej (przykładowo 10 HRK za wydanie recepty lub skierowania). Zaleca się wykupienie polisy ubezpieczenia podróznego, umożliwiającej pokrycie kosztów bardziej zaawansowanego leczenia i powrotu do kraju z wykorzystaniem transportu medycznego.

Koszt prywatnej standardowej wizyty lekarskiej wynosi ok 20-30 EURO, a pobyt w szpitalu ok 50 EURO na dobę (bez kosztów ew. operacji i leków).

*Warunki życia i pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Rynku Pracy*

Apteki czynne w godz. 8.00- 19.00 w dni robocze oraz do godz. 14.00 w soboty; w większych miastach są apteki dyżurne, czynne całą dobę.

Więcej informacji: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1104&langId=en&intPageId=5045>

Data przygotowania informacji:

Wrzesień 2020 r.

Osoba przygotowująca informacje:

Doradca EURES Agata Bajon, Wojewódzki Urząd Pracy, Zielona Góra